

Lider ne postoji bez ljudi

„**L**ider je osoba koja, pre svega, ima sposobnost da vodi ljude. Liderstvo stavlja akcenat na ljude, pa možemo reći da je za lidere uvek bilo i biće najvažnije da poznaju svoj tim i vode brigu o svojim ljudima”, kaže za BIZLife Uroš Čamilović, partner u Sektoru za poslovno savetovanje revizorsko konsultantske kuće BDO koja u svetu posluje u 162 države i teritorije, zapošljava preko 80.000 ljudi i ostvaruje prihod od 9 milijardi USD.

„Danas, kada se promene u okruženju dešavaju brže nego ikada, kada kompanije rastu i nestaju preko noći, kada se procesi i modeli poslovanja menjaju iz korena, a brojne postojeće profesije su u procesu transformacije, ljudi postaju zburnjeni ne znajući kako da se

prilagode. U takvoj situaciji potrebno je liderstvo, tj. lider koji će znati kako da inspiriše ljude, da ih ohrabri i motiviše da daju svoj maksimum u ostvarenju zajedničkih ciljeva”, kaže on.

Kako prepoznati lidera?

— Lideri su osobe koje problem posmatraju sistemski, svesne su dugoročnih, strateških ciljeva, razumeju promene u okruženju, spremne su da se menjaju, slušaju druge kako bi ih što bolje upoznali, postavili na pozicije na kojima će biti srećni i ispunjeni. Lideri pred sobom u svakom trenutku imaju sliku zašto, koja je svrha obavljanja određenih aktivnosti te zahvaljujući svojim veština mogu da vode ljude ka postizanju ciljeva, istovremeno im razvijajući osećaj sigurnosti i pripadnosti.

Da li i BDO zna da prepozna lidere?

— Naravno. Uzeću, kao primer, jednog mlađeg kolegu koji je predložio da uvedemo „crowdfunding”, novi model finansiranja startup biznisa i projekata, nešto što ne radi ni BDO globalno niti bilo ko u našoj industriji u Srbiji. Mi smo razmislili o ideji, uradili sve potrebne analize i ustanovili da to, svakako, možemo da uradimo. Kolega je radio na uvođenju i razvijanju projekta, koji će uskoro da zaživi, i on će rukovoditi tim projektom u budućnosti. BDO će prvi ponuditi tu uslugu na našem tržištu, a kolega će biti lider u toj oblasti u našoj zemlji. Cilj rukovodstva BDO-a je da stimuliše ljude da iznesu svoje ideje. Obično se ljudi u firmama „učaure” i retko se dešava da neko napravi iskorak u tom pravcu. Priča sa našim kolegom ima cilj da ohrabrimo ostale da isto to urade.

Vi ste vođa sektora koji se bavi poslovnim savetovanjem. Kako to funkcioniše kod vas, da kažemo na mikro nivou?

— BDO se bavi pružanjem usluga i kod nas je posao uglavnom projektno orijentisan. Neki od tih projekata mogu trajati veoma dugo, a rad na dugotrajnim projektima ume da bude iscrpljujući, ljudi izgube motivaciju jer ne vide skorašnji kraj. Na primer, naš tim je radio na projektu restrukturiranja i privatizacije RTB Bora, koji je trajao preko četiri godine, a na kome se u skoro celom periodu radilo veoma intenzivno. Gotovo svaki član tima se u nekom trenutku u toku projekta susreo sa zasićenjem i gubitkom motivacije, a projekat je bio tako kompleksan da je bilo gotovo nemoguće menjati tim u toku trajanja projekta. Moj zadatak, kao lidera tima, bio je da prepoznam trenutke „krize”, da razgovaram sa članovima tima,

da ih saslušam, da ih podržim, ohrabrim i vodim ka cilju. To je umelo da bude vrlo zamorno, ali, na kraju, ogromno je zadovoljstvo kad delite uspeh, kako sa zaposlenima, tako i sa klijentima.

Koliko ste vi upućeni u živote svojih saradnika? Da li je za vlasnika, direktora ili vođu jednog tima važno da poznaje svoje saradnike i kolege i da je upućen u ono što im se dešava van posla?

— Sada nas ima petnaestoro u sektoru. Svi se međusobno znamo, uključujući i supružnike i decu, imamo mnogo razumevanja kada su porodične stvari u pitanju. Zbog takvog pristupa ljudi se trude. Na primer, niko ne odlazi na godišnji odmor u toku projekta, a da se nije organizovala adekvatna zamena koja neće ugroziti projekat ili klijenta. Sve se isplanira kako treba i sve se uradi kako treba. Ja u njih imam puno poverenje. Mi pružamo usluge i naši ljudi su ti koji su potrebni klijentima pa ne možemo da imamo drugačiji pristup. Ako ljudi dolaze na posao kao po kazni, oni neće biti efikasni.

Da li se onda može reći da i sam tim stvara lidera?

— Lider ne postoji bez ljudi, a timovima je potreban lider. Lider nije uvek direktor, lider je osoba koja u određenoj situaciji vidi najdalje, najbolje razume ljude oko sebe i najbrže misli. U mom timu, sa ponosom izjavljujem, rade lideri, bez obzira na poziciju na kojoj se nalaze.

Ko su, po vašem mišljenju, današnji, moderni lideri?

— Svi sada misle da je sve što je novo najbolje, a sve što je staro treba zaboraviti. U poslednje vreme se zanemaruju iskusni ljudi. A najbolja kombinacija je ona kada uzmeš iskustvo starijih kolega i nove ideje i novu energiju. Bez obzira na to što se tehnologija promenila, ljudi se nisu promenili, a svi mi radimo sa ljudima. Ono što mi se sviđa, na primer, kod Bila Gejtisa jeste to što se druži sa Vorenom Bafetom, što pored njega uči i sluša ga.

Kada je reč o biznisu, pojam „lider” vezuje se za same kompanije u smislu lidera u određenoj industriji. Kako treba da se ponaša jedna kompanija koja je lider u ovom poslu?

— Najuoštenije gledano, susrećemo se sa dve grupe kompanija. Jedna grupa koja nastupa isuviše agresivno, posmatrajući sve sa visine. Drugu grupu čine kompanije koje se ponašaju liderski i koje, pre svega, poštuju konkurenciju, sve svoje partnere, i velike i male, i svoje zaposlene i zajednicu u kojoj posluju. Liderska kompanija treba da bude neka vrsta inovatora, i to ne u smislu da lansira stalno nešto novo i revolucionarno, već da radi nešto značajno i ostalima predstavlja uzor. Lider ne treba da se plaši konkurencije, lider treba da podstiče konkurenciju da bi on bio bolji. •

UROŠ ČAMILOVIĆ
Partner u Sektoru za poslovno savetovanje, BDO Srbija

O UROŠU ČAMILOVIĆU

Uroš Čamilović je partner Sektora za poslovno savetovanje u BDO Business Advisory, sektora koji je od osnivanja u BDO Srbija bio angažovan na projektima ukupne vrednosti 7 milijardi USD i zauzima prvo mesto među finansijskim savetnicima u Srbiji po broju obavljenih transakcija spajanja i preuzimanja u prethodnih 10 godina. U svojoj sedamnaestogodišnjoj karijeri je rukovodio i učestvovao na preko 100 konsultantskih projekata. Uvaženi je član BDO tima za korporativne finansije koga čini više od 2.000 profesionalaca iz 100 država u svetu. Član je Odbora direktora u Philip Morris Operations a.d. i član Nadzornog odbora u Sava životnom osiguranju a.d.o.

DELITI NOVA ZNANJA

„Lideri svakodnevno usvajaju nova znanja i dele ih sa drugima. Nedavno smo u Beogradu, na inicijativu kolege iz naše firme, organizovali i sproveli obuke za procene vrednosti namenjene profesionalcima koji rade širom sveta u BDO, a radi sticanja prestižne međunarodne sertifikacije u ovoj oblasti (ASA). To su bili prvi kursevi te vrste u BDO mreži, koja posluje u preko 160 zemalja, a inicijativa je pokrenuta iz Srbije”, kaže Čamilović.